Εν πόνω και χαρά († Αρχ. Γεώργιος Καψάνης, Προηγούμενος Ι. Μ. Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Απριλίου, 2023

Μήνυμα ἐπί τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα

Ἡ ὑμνολογία τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος καί τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου μᾶς καλεῖ νά ἑορτάσουμε τά σωτήρια αὐτά γεγονότα μέ κατάνυξι, πόνο καί χαρά.

Πόνο, γιατί οἱ ἁμαρτίες μας, οἱ ἁμαρτίες ὅλων τῶν ἀνθρώπων –τῶν πρό Χριστοῦ καί μετά Χριστόν- ἀνέβασαν τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ στόν Σταυρό.

Πόνο, γιατί ἦταν τόσο πολύ τό βάρος τῶν ἁμαρτιῶν μας, ὥστε μόνο τό αἷμα τοῦ Σαρκωθέντος Θεοῦ θά ἠμποροῦσε νά τίς ἀποπλύνῃ.

«*Αἴρων τά ἁμαρτίας τοῦ κόσμου*», ὁ Κύριος ἐπόνεσε ἐπί τοῦ Σταυροῦ.

Ἐπόνεσε σωματικά, γιατί ὁ σταυρικός θάνατος εἶναι ὄχι μόνο ὁ πιό ἐπονείδιστος θάνατος ἀλλά καί ὁ πιό ὀδυνηρός. Ἐπόνεσε ὅμως καί ψυχικά, ἐπειδή ἐγνώριζε γιατί πάσχει καί πόσο μεγάλη ἀχαριστία καί ἀνταρσία κατά τοῦ Θεοῦ ἐκφράζει ἡ ἁμαρτία.

Γιά τόν πόνο τοῦ Μεσσία ὡμίλησε προφητικά ὁ μεγαλοφωνότερος τῶν Προφητῶν Ἡσαΐας 800 χρόνια πρός Χριστοῦ: «*καί εἴδομεν αὐτόν καί οὐκ εἶχεν εἶδος (ὡραίαν ἐμφάνισιν) οὐδέ κάλλος. Ἀλλά τό εἶδος αὐτοῦ ἄτιμος καί ἐκλεῖπον παρά πάντας τούς υἱούς τῶν ἀνθρώπων… οὗτος τάς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει καί περί ἡμῶν ὀδύνᾶται… αὐτός δέ ἐτραυματίσθη διά τάς ἁμαρτίας ἡμῶν… τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰάθημεν*'» (νγ΄, 2-5).

Τό ἴδιο ἔνοιωσε καί ἡ Παναγία μας κατά τήν προφητεία τοῦ δικαίου Συμεών: «*Σοῦ δέ αὐτῆς τήν ψυχήν διελεύσεται ρομφαία*» (Λουκ. β΄, 35).

Ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Καβάσιλας ἀναφερόμενος στόν πόνο τῆς Παναγίας γράφει: «*Τήν ὥρα τῶν Παθῶν κατέλαβε τήν Παρθένο θλίψις ὑπερβολική καί ἀπερίγραπτη, τέτοια πού παραπλήσια ποτέ δέν ἔνοιωσε ἄνθρωπος. Γιατί αὐτή εἶδε τήν Σταύρωσι σάν μητέρα, ἀλλά καί σάν ἄνθρωπος μέ σωστή κρίσι, σάν κάποιος πού μπορεῖ νά διακρίνῃ καθαρά τήν ἀδικία*» (Λόγος εἰς τήν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου,§11).

Τόν ἴδιο πόνο νοιώθουν καί οἱ Ἅγιοι ὅλων αἰώνων.

Φαίνεται ὅμως ὅτι καί αὐτό τό συγκλονιστικό γεγονός, τό συγκλονιστικώτερο στήν παγκόσμιο ἱστορία, τό συνηθίζουμε, δέν ἐμβαθύνουμε στήν σημασία του καί τό προσπερνοῦμε.

Ὅμως, **ὅσο πόνο προκαλεῖ στίς θεοφελεῖς ψυχές τό Πάθος τοῦ Κυρίου, τόση χαρά προκαλεῖ ἡ ἄπειρος συγχωροῦσα καί συμπάσχουσα γιά μᾶς ἀγάπη τοῦ Θεοῦ Πατέρα μας.**

Στό Δοξαστικό τῶν Αἴνων τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἡ Ἐκκλησία ψάλλει: «*Αὐτόν ἀσπασώμεθα τῇ χαρᾷ καί τῷ φόβῳ΄ φόβῳ διά τήν ἁμαρτίαν, ὡς ἀνάξιοι ὄντες χαρᾷ δέ διά τήν σωτηρίαν, ἥν παρέχει τῷ κόσμῳ, ὁ ἐν αὐτῷ προσπαγείς Χριστός ὁ Κύριος*».

Στόν Σταυρό τοῦ Χριστοῦ βλέπουμε τί ἐμεῖς ἐκάναμε στόν Κύριο καί Θεό μας. Πόση ἀνταρσία, ἀχαριστία καί ἀγνωμοσύνη ἐκφράσαμε.

Στόν Σταυρό τοῦ Χριστοῦ ὅμως βλέπουμε καί τί ὁ Θεός ἔκανε γιά μᾶς καί πόσο μᾶς ἀγαπᾶ, ὥστε νά σταυρωθῇ γιά τούς σταυρωτάς του.

Αὐτά τά **δύο συναισθήματα, ὁ πόνος καί ἡ χαρά**, ἡ κατά τούς ἁγίους Πατέρας **χαρμολύπη**, διαποτίζει τήν ὑμνολογία τῶν ἁγίων αὐτῶν ἡμερῶν, ἀλλά καί τήν ζωή ὅσων αἴρουν τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου «*καθ' ἡμέραν*» (Λουκ.θ΄, 23) ὡς γνήσιοι μαθηταί του.

Ἔχοντες τήν μνήμη τῶν ἁμαρτιῶν μας καί τῶν ἁμαρτιῶν ὅλου τοῦ κόσμου, πού «*ἀνασταυρώνουν*» (Ἑβρ. στ΄, 6) τόν Υἱό τοῦ Θεοῦ, **κρατοῦμε τόν ἑαυτό μας σέ μετάνοια, ταπείνωσι, συντρετιμμένη καρδιά**. Βλέπουμε πόσο βαθύ εἶναι τό σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας πού καλύπτει τόν κόσμο.

Ἔ**χοντες πάλι τήν μνήμη τῆς σταυρικῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ**, ἡ ὁποία ὡς πάμφωτος ἥλιος διαπερνᾶ τό σκοτάδι τῆς ἁμαρτίας, **δέν ἀπελπιζόμεθα, δέν ἀποκάμνουμε**. **Γνωρίζουμε ὅτι ὁ Κύριος μᾶς ἀγαπᾶ ἔτσι πού εἴμεθα, μέ τήν ἁμαρτία μας καί τήν ἀρρώστεια μας, γιά νά γίνουμε ὅπως Ἐκεῖνος μᾶς θέλει καί μᾶς ἔχει προορίσει: υἱούς Θεοῦ καί κατά χάριν θεούς.**

Ὁ Κύριος στούς Μακαρισμούς μακαρίζει μεταξύ τῶν ἄλλων καί τούς «πενθοῦντες», ὑποσχόμενος ὅτι αὐτοί θά παρακληθοῦν, θά παρηγορηθοῦν (Ματθ. ε΄, 4).

Ὁ κόσμος μακαρίζει τούς γελώντας, αὐτούς πού δέν πονοῦν γιά τίς ἁμαρτίες τους καί δέν μετανοιώνουν. Αὐτοί ὅμως δέν θά λάβουν οὔτε σέ

αὐτήν τήν ζωή οὔτε στήν αἰώνιο ζωή τήν παράκλησι- παρηγορία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Μόνον αὐτοί πού πονοῦν, πενθοῦν καί κλαίουν μέ μετάνοια καί ἐλπίδα στήν συγχωροῦσα Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γνωρίζουν τί γλυκύτητα φέρνει ἡ παράκλησις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στίς πενθοῦσες ψυχές, καί πόσο γλυκά εἶναι τά δάκρυα τῆς μετανοίας.

Καί ἀκόμη, κατά τόν Πατριάρχη **ἅγιο Φιλόθεο τον Κόκκινο**, οἱ πιό προχωρημένοι ἀπό τούς Χριστιανούς δέν πενθοῦν μόνο γιά τίς δικές τους ἁμαρτίες, ἀλλά καί γιά τίς ἁμαρτίες ὅλων τῶν ἀνθρώπων καί γιά ὁποιοδήποτε ἠθικό ἤ φυσικό κακό γίνεται στόν κόσμο καί προκαλεῖ πόνο καί δυστυχία στούς ἀνθρώπους.

Ἔτσι, ἡ προσευχή τους δέν εἶναι μόνο τό «*Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με τόν ἁμαρτωλόν*» ἀλλά καί τό «*Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησον τόν κόσμο σου*».

Μήπως γιά νά ζῇ συνεχῶς σ' αὐτό τό χαροποιό πένθος δέν ἐνδύεται καί ὁ μοναχός τό πένθιμο μοναχικό σχῆμα, ὅπως τόσο χαρακτηριστικά διαλαμβάνει καί ἡ Ἀκολουθία τῆς κουρᾶς τοῦ Μεγαλόσχημου Μοναχοῦ;

Μακάριοι οἱ Χριστιανοί πού πονοῦν γιά τόν πόνο πού πρακάλεσε ἡ ἁμαρτία στόν Χριστό.

Μακάριοι οἱ Χριστιανοί πού χαίρουν, γιατί ὁ Χριστός ἐνίκησε μέ τήν ἀγάπη Του τήν ἁμαρτία, τόν διάβολο, τόν θάνατο, καί ἀπέδειξε ὅτι αὐτός ἔχει τόν τελευταῖο λόγο στήν ζωή μας καί στήν ἱστορία.

Γι' αὐτό ἠμποροῦμε νά χαιρώμεθα. Ὁ Σταυρωθεῖς εἶναι ὁ Ἀναστάς Κύριος. Ἡ ἀγάπη Του ἔλαψε στόν Σταυρό Του καί ἐθριάμβευσε μέ τήν Ἀνάστασί Του. Ὁ Σταυρωθείς καί Ἀναστάς Κύριος εἶναι ὁ Σωτήρ μας.

Αὐτῷ ἡ δόξα καί ἡ τιμή καί ὁ αἶνος καί ἡ προσκύνησις εἰς τούς αἰῶνας.

Ἅγιον Πάσχα 1998

(Ἀπόσπασμα ἀπό τό «Ἀνάστασιν Χριστοῦ Θεασάμενοι». Μηνύματα ἐπί τῇ ἑορτῇ τοῦ

Πάσχα, Ἔκδοση της Ι. Μονῆς Ὁσίου Γρηγορίου Ἁγίου Ὄρους, Ἔτος 2005, σελίδες 68 - 72)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: anavaseis.blogspot.com*)*